

Negende notulenboek. 9 febr. 1860 t/m 20 aug. 1867.

09-02-1860. Kohier hoofd. omslag. 7 klassen. Totaal f 565,25. Dit wordt verlaagd tot f 550, omdat dit het max. is. Tarief Koebrug verhogen met f 200 per jaar om de onkosten te kunnen dekken. Bestek, en begroting van de vertimmering van het gem. huis aangenomen en goedgekeurd door G.S. Aanbesteding op 4 april 1860.

14-03-1860. Jelte Jelsma vraagt het gemeentehuis te mogen verven en de ramen te mogen plaatsen. Dit kan zo niet. Het is een openbare aanbesteding.

19-07-1860. Jelte Jelsma naar Rien vertrokken.

A de Reus, Rijksontv. bewoont en gedeelte van het gemeentehuis.

27-08-1860. Subsidie Alg. Armvoogden 1861 f 1400.

Regeling onderwijs. Vaste jaarinkomen hoofd f 600 en ± f 24 uit het schoolfonds.

Kerkvoogden en notabelen der Herv. Kerk vragen de voormalige oude schoolplek te mogen kopen voor de stichting van een kerk. Deze plek A 434 groot 70 el wordt na goedkeuring G.S. door de Raad overgedragen.

Kornelis Jentjes Kooy, scheepskapitein te Stavoren vraagt teruggave van de hondenbelasting, omdat zijn hond is weggelopen. Afgewezen. Na herhaalde klachten wordt de pachter van de haardas en het vuilnis afgezet en tegen hem wordt proces verbaal opgemaakt.

K.R. Visser herbenoemd als wethouder.

13-09-1860. Enige percelen laten afgraven om uit de opbrengst het aandeel van de gemeente in een paar nieuwe binnenvloeddeuren te betalen. Het in kas aanwezige geld is nodig om de buitengewone herstellingen en reparaties aan het gemeentehuis te betalen. De Jong heeft dit aangenomen voor f 1170 + f 224,07½ voor bijwerk.

09-10-1860. Het herbouwde gemeentehuis wordt voor f 5500 à f 6000 verzekerd. Er wordt een advertentie geplaatst om tegen een salaris van f 250 per jaar een heel-, genees- en verloskundige voor de armen aan te trekken. Hij moet in de gemeente wonen en apotheek houden. De Warnser dokter die dit nu doet is oud en ziek.

29-12- 1860. De erven Andries Heijes Wybrands krijgen 7/12 korting over de hoofd. omslag over 1860. Verpachting viswaters op de oude voorwaarden.

09-01-1861 t/m 06-03-1861. Siebren Attes Alkema moet stoppen als veerschipper. De koper van zijn schip mag de beurtvaart overnemen.

T.P. Albada-Jelgersma, stadsgeneesheer te Workum beveelt zijn zoon aan, die nu geneesheer in het ziekenhuis te L'warden is. De zoon solliciteert zelf niet. D.W. Braak uit Franeker solliciteert wel. De secr. zal inlichtingen inwinnen.

Er komt een houten beschoeiing voor de muur bij het voormalige Zuiderpijpje.

04-04-1861. Nieuw raadslid S.G. Siedzes i.p.v. de overleden Klaas G. Buma.

25-05-1861. De burg. gemeente staat haar klokje in gebruik af aan de Herv. Gem. voor de nieuw te stichten toren. Eerst voor 25 jaar en hierna een opzegtermijn van 1 jaar. De burg. gemeente krijgt vrije toegang tot de toren en een gratis bank in de kerk als vanouds. De burg. gemeente verplicht zich $\frac{2}{3}$ van het onderhoud der toren en klok te betalen, uitgezonderd het verven. Bovendien houdt de gemeente zich het recht voor een uurwerk in de toren te plaatsen, als er genoeg geld is. Er wordt een contract in duplo opgemaakt.

27-06-1861. Schrijven van de Herv. Gem. over het klokje e.d. , maar de gemeenteraad vindt het eigen voorstel billijk en wil niet treden in geschillen over de regeringsbank. Zonder de verplichting tot onderhoud wil de gemeente jaarlijks f 20 bijdragen.

Jacob Hendriks Visser van Warns, Hendrik Corn. de Boer en Klaas Althuisius vormen een commissie, die de ondiepten in de Warnservaart moet opnemen.

Durk Atzes Demmer is failliet en kan volgens zijn curator zijn hoofd. omslag in klasse 6 van f 2,50 niet betalen. De afgetreden vuilnis man was Jan Menzes de Jong.

Van der Veen, lid G.S. wil dat de gemeente de vastigheden die nu nog van de Provincie zijn in eigendom overneemt. Dit zijn: A nr.

9 = kamer oosteinde oude arnhuis	614 = erf ten zuiden van T.J. de Jong
331 = voorwal van 614	619 = schoolhuis en erf
620 = tuin	149 = voorwal schoolhuis
146 = achterwal schoolhuis	452 = school
142 = voorwal van de school	143 = ook voorwal van de school
247 = oude smederij	246 = erf achter de oude smederij
De gemeente wil deze percelen voor een	billijke som overnemen.

16-07-1861. De Alg. Armvoogden krijgen voor 1862 f 1700 subsidie. De kerkvoogden gaan akkoord met het voorstel over de klok. Een contract voor 25 jaar en gedurende die tijd mag de gemeente gebruik maken van de zgn. regeringsbank. De Raad wil echter geen afstand doen van een oud recht en is bereid het besluit te tonen waarop dit recht berust en wil een concept akte voorleggen. De Raad houdt dus voet bij stuk.

03-09-1861. Als de armvoogden hun pand naast dat van de Roos willen afbreken tot opruiming voor de kerk wil K. de Roos zijn schuur of bergplaats daarnaast ook roijen, mits hij een andere plaats krijgt aangewezen waar hij zijn hok kan herbouwen. De Raad: De armvoogden het huis van Hans Bleeker laten afbreken. Kornelis de Roos krijgt de voormalige oude schoolplek voor een schuur. Zo ontstaat een plein ter verfraaiing van de kerk.

02-10-1861. J.D. Duif van Hindeloopen wordt voor de gemeente deskundige die samen met W.H. Korenstra, deskundige voor de provincie, de provinciale eigendommen moet taxeren. De gemeente wil de prijs van deze percelen in 20 jaar aflossen zonder rente te betalen. Een nieuw reglement voor het afgraven van grond. Weinig nieuws.

04-12-1861. De getaxeerde provincie eigendommen zijn te duur. Stavoren kan dit niet betalen, wegens de buitengewone kosten van de vertimmering van de schoolhuizinge. G.S. wil de prijs niet met f 900 verlagen, maar de afbetalingstermijn wel verlengen. De koopprijs was f 1928. De raad: dan in 27 jaar afbetalen.

24-12-1861. Volmacht bij het Dijkbestuur, S.H. de Roos is overleden. Verboden op straat te slachten, dode dieren in het water te gooien en bedorven vlees te verkopen.

13-01-1862. De kas van Althuisius klopt niet. Er is in kas f 245,25 i.p.v. f 1492,29½. Althuisius biedt goud en zilver aan ter waarde van ± f 372,30 en belooft de rest aan te zuiveren. Men gelooft hem niet en geeft hem aan bij de C d K en de kantonrechter.

17-01-1862. De burgemeester wordt voorlopig secretaris, K. Visser ontvanger pl. belastingen en J. Kooy ontvanger. Ze mogen deskundigen om hulp vragen. De C d K krijgt hiervan bericht evenals van het sluiten der zeesluis. De postbewaarder in Bolsward krijgt ook bericht over het gedrag van de brievenbewaarder K.M. Althuisius, de laatste wordt finaal ontslagen.

19-01-1862. zondag. Besluit: contact opnemen met secr. Haversmid van Workum om advies. 20-01 en 24-01-1862. Tekort van de gemeenteontvanger is f 1273,71 en zijn borgsom is f 600. De aangeboden gouden en zilveren voorwerpen waren f 372,30 waard. Er blijft dus een tekort van f 301,41. Notaris Tjebbes moet het huis en de inboedel van Althuisius verkopen. De opbrengst hiervan is, na aftrek van wat het minderjarige kind van zijn eerste vrouw toekomt, misschien genoeg.

12-02-1862. G.S. wijzen het verzoek van G. Fekkes en 4 andere gezagvoerders af om de ondiepten in de haven van Stavoren weg te ruimen.

25-02-1862. Advertentie in de L.C. om sollicitanten voor de betrekking van secr. ontvanger.

17-03-1862. Benoemd tot secretaris ontvanger J.C. Borgrink van Joure. Salaris f 560.

12-04-1862. Althuisius heeft notaris Tjebbes f 600 betaald. De som van de verkoop van zijn huis, maar hij moet het armbestuur ook nog f 200 betalen. En wie betaalt de kosten die het gemeentebestuur heeft gemaakt? De burgemeester: Uit de post onvoorzien en de opbrengst van aarde. De gemeente verkoopt een stukje grond A nr..... aan Ids Sibles de Roos.

Het bestuur heeft van S.G. Siedzes een goede lessenaar aangekocht voor f 7.

Secretaris Jan Cornelis Borgrink tekent.

24-04-1862. De door Althuisius afgegeven gouden en zilveren voorwerpen worden pas terug gegeven als hij een schuldbekentenis van f 25 voor het burgerlijk armbestuur heeft afgegeven. Dit doet hij.

Het uitdiepen van de Warnservaart is achterwege gebleven omdat de gemeente geen geld had.. G.S zegt dit wel te doen maar de medewerking van H.O.N. is noodzakelijk omdat het zgn, "Langerak" voor de helft van die gemeente is. Opzichter Duif van Schuilenburg zal de ondiepten opmeten. De diepte moet tot op 1,70 meter beneden zomerpeil.

10-05-1862. De Raad schrijft een verzoekschrift tot behoud van de rechtbank in Sneek i.p.v. verplaatsing naar Heerenveen

Wijtze de Vries is Rijkscommies te Stavoren geworden i.p.v. G. Wulfsen. Hij krijgt ook het toezicht op de plaatselijke belastingen. Beloning f 7,50.

28-06-1862. Bestek van Duif voor de uitdieping der Warnservaart. Stavoren begint hoewel H.O.N. niet meedoet, omdat het deze gemeente niet duidelijk is of een stuk van de vaart van hen is. G.S. vraagt te wachten.

Te beginnen met 1862 begint de jaarmarkt of kermis op de eerste donderdag van oktober en eindigt op de maandag daarop. Hiervoor begon de jaarmarkt steeds op 5 oktober.

19-07- 1862. Adres aan de tweede Kamer. Als het kantongerecht uit Hindeloopen wordt verplaatst, dan graag naar Balk. Deze plaats ligt centraal.

De asch en vuilnisman Jacob v.d. Werf wordt nadrukkelijk op zijn plichten gewezen. Ook als turfdrager laat hij vaak verstek gaan. Als hij zijn werk niet beter doet verliest hij zijn baan.

09-08-1862. G.S.: wachten met de Warnservaart tot het werk in 1 keer gedaan kan worden.

25-10-1862. De armvoogden krijgen voor 1863 f 1500.

27-12-1862. Hendrik Pieters Bakker heeft ontslag gekregen als turfmeter. Jan Koehoorn nam dit tijdelijk waar, maar is te oud. Deze baan wordt nu, net als vroeger opgedragen aan de tegenw. politieagent Sikke Jacobs Fortuin. Gerke Alberts, kleermaker te Stavoren houdt voorlopig de baan van klokluider. Jacob Harings Veldstra mag voor f 2,50 een stuk grasland A nr. 231, 232 en 233 van de gemeente huren om er een schuthok voor zijn schapen te plaatsen.

17-01-1863. G.S.: Welke grond wordt afgegraven? Van de aan de gemeente toebehorende straat gelegen aan de oostzijde van de stad en lopende van noord naar zuid tot aan de Delft, ten oosten de erven A nr. 50, 49, 46, 45, 44, 40, 39, 622 en 557. Ten westen A nr. 48, 47, 536, 42, 660, 26, 35 en 34. Over een lengte van 120 el tot 80 duim boven zomerpeil.

Bakker A. Haagsma vraagt maar krijgt geen vrijstelling van gemeentelijke belasting op turf. Jan Koehoorn, brugwachter van de Koebrug krijgt het 1^e kwartaal van dit jaar 35 cent per week extra wegens armoedige omstandigheden.

De schoolopziener: Een kaart van Europa aanschaffen en het schoolgeld afschaffen. De Raad: punt 1 is goed. Contact opnemen met de onderwijzer, maar punt 2 kost de gemeente te veel.

17-09-1863. De pachter van de sluis, Berend Everts de Vries zegt, dat eer een dam in het "kanaal" zit. Opruimen kost f 26. Hij wil 1/3 betalen, als de gemeente de rest betaalt. De Dam ligt in H.O.N., maar deze gemeente weigert medewerking. De Raad van Stavoren gaat akkoord, maar wil proberen het geld van de provincie terug te krijgen.

14-11-1863. Subsidie Alg. Armvoogden voor 1864 f 1300.

05-12-1863. G.S.: Het dijkbestuur moet het paalwerk bij de zgn. Zuider of Vissershaven herstellen. Door de storm is de gevel van de aan de gemeente toebehorende smidswoning ingestort en zijn de muren verzet. Onderzoek naar herstel.

07-12-1863. De smidswoning afbreken en opnieuw opbouwen. Smid Jacob Faber moet een andere woning hebben. Sierk Schellinga heeft een geschikte gelegenheid en Faber krijgtf 50

uit de gemeentekas als vergoeding voor zijn kosten. Contact opnemen met de Contributie om bij storm stutten achter de buiten vloeddeuren te zetten.

19-12-1863. De secr. ontv. is niet te bewegen de rekening over 1862 op te maken.

Bestek huis en smederij goedgekeurd. Naar G.S. met verzoek f 1000 van het grootboek te mogen opnemen.

26-12-1863. Borgrink is al 2 keer niet op de vergadering geweest. Ook nu niet. Hij misleidt de Raad. Secr. Haversmid van Workum om advies vragen. K.R. Visser tekent.

27-12-1863. J.C. Borgrink neemt ontslag. De Raad gaat akkoord als hij zijn verplichtingen nakomt. Andringa(G.S. ?) in L'warden vragen of hij een geschikte kandidaat weet. Pl.verv. secr. wordt S.G. Siedzesz, pl.verv. ontvanger K. Fortuin, zonder beroep te Stavoren.

28-12-1863. Politieagent Sikke Fortuin moet de boeken van de secretarie bij Borgrink ophalen. Hij krijgt ze niet, wel een paar ingekomen stukken en f715,20½. Vrouw Borgrink zei tegen Kornelis Fortuin, dat alle boeken achter slot en grendel waren. Toen B en W de boeken in beslag wilden nemen bleek Borgrink zonder kennisgeving te zijn vertrokken.

30-12-1863. J.C. Borgrink komt terug op zijn besluit om ontslag te nemen. De raad vindt dat er bij Borgrink geen kwade trouw bestaat, maar nalatigheid en gebrek aan spoed bij de notulen. Borgrink toont berouw en belooft het achterstallige werk, ev. met hulp van Haversmid, in te halen. De Raad trekt het ontslag in. Borgrink moet de kosten, die deze zaak heeft meegebracht wel betalen.

04-01-1864. De contributie voelt niets voor stutten achter de sluisdeuren.

18-03- t/m 07-05-1864. De burgemeester ongesteld afwezig, de volgende vergadering ook. Briefjes voor de verkoop van grond van het erf achter de smederij.

28-05 en 02-07-1864. Brief van ingezetenen om bij G.S. aan te dringen op verbetering van het vaarwater Stavoren – Heeg.

31-08 en 10-09-1864. Deelname aan de Noord-Hollandse – Friese Spoorweg. De raad wil van het geld dat op het Grootboek der Nationale schuld staat 6 aandelen á f 250 kopen.

Bestek opmaken voor het slatten van de Delft.

Vanaf deze vergadering is Borgrink afwezig en schrijft K.R. Visser de notulen.

26-09-1864. De Raad wil nu voor f 40.000 in de spoorweg deelnemen, nl. 10 jaar lang ieder jaar f 4.000 zodra de maatschappij is gesticht.

03-10-1864. G.S. keuren de eerste f 1500 voor de spoorlijn goed.

05-10-1864. De Alg. armvoogden krijgen in 1865 f 1200.

15-10-1864. G.S. keuren de f 40.0000 voor de spoorlijn ook goed. Voor het geld aankloppen bij Van Swinderen.

29-10-1864. Sneek vraagt de provincie om voor een belangrijke som deel te nemen aan de Spoorweg Mij. Stavoren sloot zich hierbij aan. De toekomst der stad hangt van deze spoorlijn af.

22-04-1865. De stad Sloten wil de kosten van het verhinderen van het doorgraven van het zet te St. Johannesga delen. Deze moeten aan de erven Meine Wopkes worden betaald. Stavoren weigert. Enkele arbeiders vragen om een brugje aan het eind der Zuiderschans, net als vroeger, om de schepen te kunnen doortrekken naar de Warnservaart. De Raad wil een bestek laten opmaken door prov. opzichter Salverda en raadslid Sj. R. Kuperus. De Raad wil ook proberen om prov. opzichter Salverda tevens als vast opzichter voor Stavoren aan te stellen.

13-05-1865. Jentje Cornelis Kooy wethouder i.p.v. K.R. Visser.

Anne Aukes van Randen en Jacob Yges Visser willen voor een pachtsom van f 3 per jaar 1 roede en 47 el van A nr. 1 aan het noordeinde der Schans voor 50 jaar in erfpacht.

26-06-1865. N. Wentholt benoemd tot burgemeester.. Hij is in de vergadering aanwezig.

K.R. Visser, fung. burgem.en voorz. draagt zijn functie over. Siedzesz als raadslid aanwezig.

29-06-1865. Burgemeester Wentholt huurt het bovengedeelte van het Raadhuis als woning. Het magazijn onder aan de westkant wordt tot secretarie verbouwd door van Randen voor

f 190.

29-07-1865. De smederij en de woning van Gerke Alberts worden tegen brand verzekerd.

15-08-1865. De secr. gemeenteontv. J.C. Borgrink wordt geschorst. Hij is na 3 dagen verlof te L'warden niet terug gekomen, maar naar A'dam vertrokken en heeft de kas meegenomen.

J.C. Kooy tijdelijk secr. en B en W tijdelijk ontvanger.

23-08-1865. Nieuw benoemde raadsleden: K.R. Kooiman en A.H. Haagsma. Er is een tekort van f 808,81 in de kas van de ontvanger. Borgrink wil graag in zijn functies worden hersteld. Desnoods alleen als secretaris. G.S. dringen aan op ontslag, wat de Raad dan ook doet.

05-09-1865. Burgemeester Wentholt wordt secretaris, landb. A.G. Bruinsma gemeenteontv.

23-09-1865. Subsidie Alg. Armbestuur f 1100.

De Raad vraagt de provincie subsidie voor herstel van bruggen wegen en gebouwen.

Kosten f 15000. Gevraagde subsidie $\frac{2}{3}$ = f 10.000.

De opbrengst van de vuilnis en as is niet genoeg als loon voor de ophaler. De vuilnisman bedankt daardoor telkens. Hij moet dus meer hebben.

J. Hofmeister huurt de bovenwoning van het gemeentehuis voor f 75 per jaar. kad. A nr. 101.

De zaal moet beschikbaar blijven voor vergaderingen en trouwerijen.

Hubert Jans en co. te Harlingen nemen genoegen met uitbetaling van hun schuld tegen 60%.

Van H.F. Vrolijk te H'loopen worden 2 schuldbekent., samen f 470 tegen 70% aangekocht.

K. Veenstra, K. de Roos, A. van Randen, Jacob en Corn. Visser en M. Boom willen ledige erven kopen. Kooy en Kuperus zullen deze opmeten.

De Herv. Kerkenraad heeft toestemming haar huizen A nr. 7 en 8 te verkopen. Ze vraagt de gemeente tegelijk haar huis A nr. 9 ook te verkopen, omdat deze 3 woningen één geheel vormen. De koopprijs wordt hierdoor hoger. De gemeente gaat akkoord, want A nr. 9 is zo bouwvallig dat het gratis wordt bewoond.

A.A. van Randen koopt een stuk van A nr. 1 ten zuiden van het woonhuis van J.Y. Visser voor f 26 en J.Y. Visser een stuk ten noorden van het woonhuis van A. van Randen ook voor f 26. Ik denk dat het net anders om moet zijn. Van Randen noord en Visser zuid.

Corn. Visser een stuk van A nr. 572 ten westen van de steeg van M. Boom voor f 28,75.

Meinze Boom een stuk van A nr. 572 ten oosten van woonhuis van Corn. Visser voor f 13,80.

Erf A nr. 434, groot 70 el, is voor de meest biedende, K.J. de Roos of K.W. Veenstra.

K.J. de Roos wil het gewezen schoolpad in eigendom, maar is dit wel van de gemeente?

21-10-1865. Andries Kuperus koopt voor f 75 een gedeelte van A nr. 666, belendende ten oosten en noorden aan S.G. Siedzesz, ten westen het stadspad, ten zuiden een greppel. Groot ong. 2 roede en 75 el. Het is nu schapenweide.

R.J. Visser pachter van het viswater. J.M. Leickering, logementhouder te Stavoren.

03-11-1865. Ids S. de Roos wil stukjes grond kopen, een stukje naast zijn huis, dat nu gehuurd wordt door J.H. Veldstra en de helft van de Brouwersteeg, vanaf het hok van J.H. Veldstra tot aan de Delft. Voor het eerste stuk zullen B en W een voorstel doen, de Brouwersteeg kan niet, want die wordt door bewoners van de Smidstraat voor opslag gebruikt.

Begroting voor het herstel en de vernieuwing van bruggen, wegen enz.

1. draaibrug over de stadsgracht f 8700, brugwachterswoning daarbij f 1700, vaste houten brug Achteromdelft 850, vaste brug met stenen landhoofden en vleugels over de Voordelft f 4020, vaste loop of voetsbrug van de vaste brug op het Noord over de Voordelft f 1260, vernieuwen van 3 vaste houden voetbruggen f 1020, bestraten van wegen f 5330, herstel en vernieuwen gemeentehuis f 2100, totaal f 27060. G.S. vragen om een subsidie van $\frac{2}{3}$ van dit bedrag.

27-11-1865. De C d K. vraagt naar het belastingstelsel in de gemeente.

Jaren	Tolgelden	Havengelden	Vuurgelden	Bakengeld
1860	F 1235,20	F 1041,20	F 328,82	F 212
1864	F 625,05	F 541,75	F 235,45	F 146

Als de ondiepten niet worden weggenomen zet dit verval door. Afgelopen zomer stond op sommige plaatsen maar 3½ voet water.

Om de financiën sluitend te krijgen blijven accijns op gedestilleerd en turf nodig.

K.W. Veenstra biedt f 40 voor A nr. 434 en K.J. de Roos f 35. Veenstra wordt eigenaar.

Het zgn. schoolpad is niet van de Herv. ,maar van de burgerlijke gemeente. Het ligt achter de percelen van K.W. Veenstra en K.J. de Roos en ze gebruiken het ook al. Korn. Jacobs de Roos krijgt het stuk vanaf het kerkpad tot aan de zuidzijde der gemetselde asbak en vandaar tot aan het kerkhof. Ten oosten A nr. 562 en het kerkhof, ten noorden het kerkpad, ten westen hijzelf en Veenstra en ten zuiden een stek. Prijs f 6,50. Het is een deel van A nr. 654.

K.W. Veenstra krijgt voor f 8 van A nr. 654 een gedeelte met ten oosten het kerkhof, ten zuiden A nr. 434, ten westen hijzelf en ten noorden een stek.

Op A nr. 434 heeft vroeger een school gestaan en is onbeheerd gebleven sinds de school werd afgebroken. Het schoolpad liep hierheen. Na de verkoop is het schoolpad tussen de percelen A nr. 562, 112, 109 en 434 tot aan het kerkhof geen openbare weg meer.

F.D. Tiemstra krijgt f 0,65 korting op de huur van grond achter het stadhuis wegens belemmering door de bouw van de secretarie..

Burgemeester: Het Nieuwjaarswensen afschaffen en in plaats daarvan een inzameling van liefdegaven voor de behoeftigen. Ook mensen van buiten de stad deden mee aan het nieuwjaarswensen en de dag eindigde vaak in losbandigheid. Een commissie zal liefdegaven inzamelen voor een extra uitdeling.

09-12-1865. Ids de Roos moet voor het perceeltje weiland ten zuidoosten van zijn hieming, een gedeelte van A nr. 666 f 70 betalen. Ten zuiden de Brouwersteeg, ten westen A nr. 652, ten noorden A nr. 553, 244 en 243 en ten (westen???) oosten de Achteromsdelft. Het perceel is aan de noordzijde bezwaard met overpad van de percelen A nr. 665, 553, 244 en 243 en dient tot opslag van percelen aan de Smidstraat. Het grenst helemaal aan de percelen van Ids de Roos en ligt in een uithoek.

20-12-1865. Als bakker Ten Woude het perceel naast zijn woning wil huren moet hij inschrijven bij de jaarlijkse verhuring.

19-01-1866. De gemeente koopt van Wietsche Jacobs en Jacob Ruurds Stellinga, erven van Thijs Ruurds Stellinga, perc. A nr. 231 groot 59 el, gelegen bij de vleugel van de Noorderpijp voor f 16. Het grenst aan gemeente eigendom.

Tarief ballastkaai. Per last voor laden en lossen en via verpachting. Dit is een wettelijke regeling van wat altijd al plaatsvond.

Het kastekort van J.C. Borgrink is f 1112,56½. Dit moet uit zijn borgtocht komen die door zijn moeder, A. Appelhoff, de wed. H. Borgrink is gestort.

De legaten van Jan Freerks, J.A. Brouwer en F. Domna worden uitgekeerd. f 31,05.

20-01-1866. Politieagent S.J. Fortuin vraagt traktementsverhoging als compensatie van de verliezen die hij als turftonner enz. heeft geleden. Hij krijgt een gratificatie van f 30.

K.R. Visser vraagt namens de Doopsgez. Gemeente of de percelen A nr. 32, 36 en 609 zonder glooiing recht bij het stadspad mogen worden afgegraven. Dit is akkoord.

27-01-1866. Er is wrsch. een dolle hond in de stad. Alle honden vasthouden en alle gebeten dieren opsluiten.

Kooy beweert dat het ballastrecht hem toebehoort, want hij is eigenaar van de kaai. De Raad: Dit recht is in 1777 aan Jan Teunis afgestaan. Hoe dit later is geregeld is niet duidelijk en zijn nakomelingen kunnen niet bewijzen dat dit recht hen toebehoort. Omdat er geen verordening is heeft de Raad één gemaakt.

20-02-1866. Regeling voor de heffing van wik- en weegloon op de openbare gemeente weegschaal. Voor ¼ ton boter 20 cent, voor kaas per 150 pond 20 cent. Deze lonen werden tot nu toe ook al betaald. De verm.opbrengst kan de kosten nauwelijks dekken. Via verpachting.

Jantje de Jong wil op de percelen A nr. 331 en 614 een huis bouwen. Nu blijkt het huis van E.P. ten Woude op A nr. 628 gedeeltelijk op A nr. 614 te staan. De Raad verkoopt nr. 614 en 331 aan Ten Woude. Grootte 4 roede en 26 el. Prijs f 115,02. Jantje de Jong bouwt op nr. 483. 03-04-1866. Beredeneerd verslag over 1865. Per 1 jan 1865 639 zielen, per 31 dec. 642. Voor de tweede kamer en prov. staten 16 kiezers en voor de gemeenteraad 26. Bij K.B. van 1 mei 1865 kreeg S.G. Siedzesz op eigen verzoek eervol ontslag als burgemeester. De begraafplaats is eigendom van de Herv. Gem. De subsidie voor het Alg. Armbestuur was f 975. In het belang der veiligheid is afsluiting van de post voor het Raadhuis noodzakelijk en de Koebrug zal gauw volgen. Geen arts, de praktijk wordt waargenomen door Warns. De Doopsgez. hebben geen eigen ds. Warns neemt waar. Er is 1 O.L.S. Op 16 jan 91 ll. op 15 juli 73. Landbouw: Er is 101 bunder weidland en 187 bunder hooiland. De veestapel bestaat uit: 1 hengst, 8 ruinen, 14 merries, 6 stieren, 237 koeien, 51 kalveren, 432 schapen, 3 geiten, 377 kippen en 14 duiven. Visserij: de binnenvisserij, vooral bot, was goed, de strandvisserij minder gunstig, verder aalvisserij met zeesloepen of zgn. jollen. Nijverheid: 1 smederij met 1 knecht en een touwslagerij met 3 knechten, 1 scheepswerf met 5 knechten. Weekmarkt op zaterdag en jaarmarkt op de 1^e donderdag in oktober. Invoer: enige ladingen hout voor de stoomhoutzagerij op Ymedam.

A.A. van Randen huurt de Noorderschans voor schapenweide. Hij heeft geen bezwaar tegen de opslag van basalt op deze Schans door G.J. Cool uit Sneek, als hij hiervoor een kleine vergoeding krijgt. H de Boer huurt namens de contrib. H.O.N. een stuk van sectie B nr. 95 tussen de Koepoortsbrug en de ballastkaai voor de opslag van basaltstenen.

Evert Elzinga huurt voor f 1 een strook grond tussen A nr. 25 en 26, de wed. Pieter de Vries voor f 1,50 A nr. 231 en de wal ten noorden van A nr. 229, beide voor schapenweide.

De Raad stelt de Herv. Gem voor het Kerkhof aan de burgerlijke gemeente af te staan.

J.M. Leickering, logementhouder te Stavoren wil een schroefstoombootdienst tussen Stavoren, Workum Bolsward en Sneek beginnen, maar aanvraag wordt door G.S. afgewezen 14-04-1866. De plaatselijke accijns op gedestilleerd wordt van overheidswege afgeschaft. De opcenten op turf blijven nog. Stavoren kan hier niet zonder. Met goedkeuring van het Rijk proberen een dokter aan te trekken. Salaris f 500. Het Rijk wil hier f 300 van betalen.

Dagelijkse klachten over het brievenvervoer. De Raad vraagt het Min. van Financiën om een dagelijkse bodenloop tussen H'loopen en Stavoren in te stellen en het bestelhuis te Stavoren te veranderen in een hulppostkantoor.

De burgemeester vraagt of de dag. stoomboot tussen Harlingen en A'dam ook Stavoren kan aandoen. Dit kost teveel oponthoud en gebeurt dus niet.

De ballastkaai: Er neemt maar 1 schip geregeld ballast in. De opbrengst is niet meer dan f 15 per jaar. Lossen is gratis, anders wordt de ballast in de haven gedumpt.

02-06-1866. De contributie: Onderhoudt Stavoren het paalwerk van de zgn. Zuider of vissershaven of de contrib., waarvoor Stavoren dan moet betalen. Stavoren: Wij zijn niet onderhoudsplichtig. Wouter Veldstra heeft de huur over 1865 niet betaald.

27-06-1866. De Raad wil een uurwerk in de toren van de Herv. Kerk aanschaffen.

Kosten f 600. De raad krijgt het geld d.m.v. 24 renteloze aandelen van f 25 en W. Camminga uit L'warden levert het uurwerk voor f 500.

28-07-1866. Aanbesteding sluisdeurenloods voor f 700, waarvan Stavoren $\frac{1}{3}$ moet betalen.

07-08-1866. I v.m. besmettelijke ziekten, cholera, dit jaar geen kermis.

De laatste vergadering waarbij Siedzesz aanwezig is.

De Provincie geeft $\frac{2}{3}$ subsidie tot een maximum van f 11400 voor: Vernieuwen Koepoortsbrug, stichten brugwachterswoning, vervangen Raadhuispijp door een nieuwe rijbrug, herstel van de 4 vleugels van de brug over het Noord, vernieuwing voetbrug bij de scheepstimmerwerf en verbetering rijweg vanaf de sluis door de Smidstraat, Voorstraat oostzijde tot de Raadhuisposten, daarna Voorstraat westzijde naar het hek bezuiden de stad.

De provincie geeft geen subsidie voor verleggen van de rijweg naar de Koepoortsbrug. Daarom wil de Raad de nieuwe Koebrug iets naar het noorden verleggen. De bestaande rijweg laten vervallen en zo verleggen, dat hij in rechte richting van de oostzijde der Delft naar de Koebrug loopt. In deze nieuwe weg een dam over de Achterdelft met een doorlaat voor water. De brug achter de kerk afbreken en de afbraak gebruiken voor herstel van de Hempeniusbrug. De burgemeester: Het door hem bewoonde deel van het stadhuis opknappen, nl. de trap aan het achterhuis en de nw. en zw. voorkamer.

14-08-1866. Benoemd tot geneesk.: J de Boer uit Drachten. Hij heeft 1 nov. nog geen huis. Verbod op de invoer van appels, peren pruimen enz. i.v.m. de heersende ziekte.

25-08-1866. F Smits, J. de Jager en H. Bleeker, groenteverkopers, maken bezwaar en G.S. is tegen deze maatregel. Nu verbod op de invoer van onrijp fruit en ongedroogde pruimen. Bestek vernieuwing wegen en bruggen. De Koepoortsbrug wordt een draaibrug, in rechte met de geprojecteerde weg vanaf de Doopsgezinde Kerk, als de kosten van het aan te kopen land van de wed. G.J. Buma niet meer dan f 300 bedragen. De straat inrichten met bepuining en bestrating langs de kelder van H. de Roos. De Smidstraat wordt een grindweg, de Voorstraat oost gevloerd en de Voorstraat west een puinweg. Op het zuidende van de Schans komt een loopbrug. Men wil 6 lampen plaatsen voor petroleumverlichting. De stad Workum heeft tweedehands palen voor f 3 per stuk. In Workum gaat men over op gas.

15-09-1866. Subsidie Alg. Armbestuur voor 1867 f 1000.

Er worden nog 2 lantaarns gekocht, 1 bij de Koebrug en 1 ± 2 el voorbij het huis van Arie Koorn. Hans Bakker wordt lantaarnopsteker voor f 20 per jaar.

De straat voor het huis van Franckena is in slechte staat. Wie herstelt deze? Hij of de gemeente? De gemeente!. De burgemeester vraagt hierna van wie de wallen zijn.

19-10-1866. Nieuw raadslid: Ids de Roos.

01-11-1866. De politie agent heeft bijbaantjes omdat hij niet kan rondkomen van zijn salaris. De wal voor de sloopshelling, eig. de gemeente en gepacht door van Swinderen kalft af.

16-11-1866. Het huis vroeger bewoond door S.G. Siedzesz is verkocht voor f 1066. Hier komen de kosten nog bij. De gemeente koopt het daarom niet voor dokter J. de Boer. Deze vraagt en krijgt daarop ontslag.

Hans Bakker heeft wegens zijn hoge leeftijd bedankt als lantaarnopsteker. Zijn opvolger wordt G. Alberts, die ook klokluider en uurwerkopwinder wordt voor f 45 in totaal.

27-12-1866. Stavoren probeert nog steeds een eigen heffing op turf te houden.

J.J. Visser wordt buitengewoon veldwachter voor f 1 per week uit prov. fondsen.

Wegens de benoeming van J de Boer tot pl. geneesheer wordt A.A. Ledel uit Warns eervol ontslagen. Opzichter Salverda krijgt voor f 60 het toezicht op gemeentewerken en wordt voor f 30 per jaar benoemd tot gemeentebouwkundige.

Salaris politieagent f 188 + f 20 als havenmeester. Hiervoor is hij ook waagmeester, marktmeester en visafslager en moet hij toezicht houden op de belasting en de meting van turf. Hij geniet vrije bovenkleding, maar mag geen diensten voor particulieren waarnemen.

18-01-1867. Com. uitdeling legaten: A. Haagsma, S.R. Kuperus en K.R. Kooiman.

Kornelis de Roos huurt het stukje gemeenteweg vanaf de weg op het zuid tot aan de Achteromdelft tussen A nr. 49, 50 en 51.

Afgraven weg vanaf A nr. 48 t/m nr. 33. G.S. vragen of deze afgraving mag worden doorgetrokken noordwaarts tot aan de noordzijde van het aan de westzijde gelegen A nr. 63.

De eig. v.d. aan die weg gelegen percelen willen bijna allen meewerken en hun land tot op dezelfde diepte afgraven. De stad wordt er mooier van, overall even hoog. De Raad: Afgraven van A nr. 63 tot 33. Naastliggers ten oosten: A nr. 566, 431, 430, 669, 52 en 51. Ten westen: A nr. 63, 62, 57, 56 en 53. Dit sluit aan op A nr. 48 t/m 33. Geschatte opbrengst f 400.

Een stuk weg in het noordwesten is niet meer geschikt voor openbare dienst. De eig. der belendende percelen gebruiken het allang en willen het voor 22½ cent per el overnemen.

Jan de Boer het gedeelte grenzende aan A nr.322 met de voorwal van 321 en 325. De Geref. Diaconie, de Alg. Armvoogdij, Sj R. Kuperus te Stavoren en Jeremias Gras te Koudum de gedeelten aan de oostzijde van nr. 478, 477, 476, 475 en 474. Sj. R. Kuperus het stuk met ten westen en noorden nr. 294. Korn. Heinsius het stuk tussen 302 en 299.

De weg schijnt in vroeger tijden gediend te hebben als kerkepad, maar ligt nu geheel tussen de landerijen. Oppervlakte $\pm$ 400 el.

De gemeente moet voor de reparatie van wegen en bruggen een lening aangaan van f 4000. Voor de weg van de Doopsgez. Kerk in rechte lijn naar de nieuwe draaibrug moeten gedeelten van percelen worden onteigend. Van Willem de Haan is 112 el nodig, hij wil 30 cnt per m2. Dit is akkoord. Van Harmen de Roos 23 el, hij laat het aan de Raad over. Bod: f 25. Van de Doopsgez. Gem. 140 el. Zij willen f 1 per meter. Hierover moet onderhandeld worden.

De eigenaars van de percelen langs de Voordelft moeten hun wallen zelf in orde brengen. Het dak en de ramen van de school moeten worden vernieuwd. Nieuw beschoten dak. De ingang van de zuidzijde naar de westzijde verplaatsen.

Afgraven weg vanaf de brug achter de kerk tot aan de Schans belendende aan A nr. 445. Deze weg komt door verlegging van de weg naar de Koepoortsbrug te vervallen. Opbrengst $\pm$ f 100. Ids de Roos koopt een stukje al door hem gebruikt weiland, van nr. 666 van 100 el voor f 33. Ten oosten nr. 236, ten noorden 235, ten zuiden het water en ten westen een stek staande in rechte richting met de oostzijde van nr. 232. Het ligt midden tussen het land van de Roos.

Sectie A nr. 236 is niet meer voor openbare weg bestemd.

26-01-1867. De dokter wil zijn ontslag intrekken. Akkoord.

De Doopsgez. vragen en krijgen 80 cnt per el voor hun grond en hun eis dat de brugwachterswoning op dezelfde plaats moet blijven. Wordt ook ingewilligd. H. de Roos krijgt f 50.

25-02-1867. A.A. van Randen koopt een strook grond van 2 el van nr. 689 ten noorden van zijn huis nr. 687 voor f 6,48. Hij heeft in 1866 ook grond gekocht voor een woonhuis en timmershuur. He thuis staat er al en nu is er niet genoeg ruimte meer voor de schuur.

G. van Wulfsten te Drachten verhuurt voor f 2 per jaar aan de gemeente het deel van A nr. 621 gelegen aan de zuidzij van de school. Ten westen de weg, ten zuiden nr.138, ten noorden een stek, geplaatst in rechte richting met de oostzijde van de school, waardoor het van het overige deel gescheiden is.

09-03-1867. De nieuwe Koepoortsbrug komt op dezelfde plaats als de tegenwoordige.

06-04-1867. Het schuthok grenzende aan de af te breken brugwachterswoning wordt ook afgebroken. Aanbesteding nieuwe bruggen zaterdag 13 april.

09-04-1867. Via het lot wordt bepaald, dat de nieuwe brugwachterswoning aan de zuidkant van de brug komt.

13-04-1867. Aannemers worden: S.R. Kuperus en Hartman Cusveller. Zij blijven onder de begroting en daarom wordt voorgesteld de Smidstraat met klinkers te bestraten.

25-05-1867. Verzoek H. Wijbrands: De weg die vanouds aan de westzij van de Achterdelft liep herstellen. Afgewezen. Dit is geen gemeenteweg meer.

08-07-1867. Afkondiging van verordeningen waarop straf is bedreigd. De Herv. Kerk wil graag een ander tijdstip dan om 11 uur op zondag i.v.m. de kerkdienst. Van te voren wordt de klok 100 keer geklipt. Het wordt 11.30.

20-08-1867. N. Wentholt vraagt per 30 sept. eervol ontslag als secretaris. Hij is benoemd tot burg. van H.O.N.en wil gelijktijdig burg. van Stavoren blijven. De Raad gaat akkoord.

J.T.F. Huegenin en A.Y. Alkema solliciteren als secretaris.

J. de Boer vraagt en krijgt ontslag als dokter wegens verandering van woonplaats.